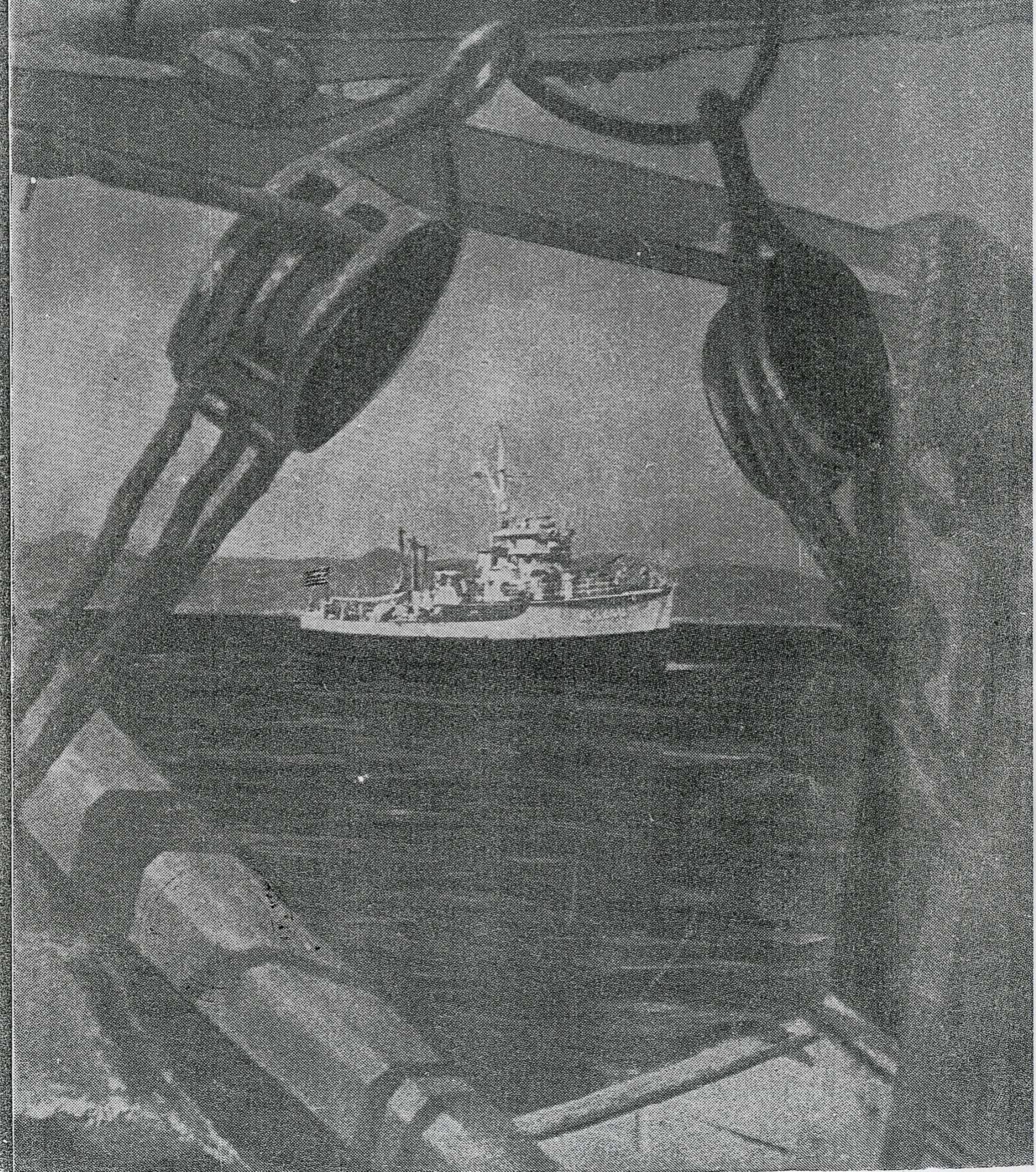
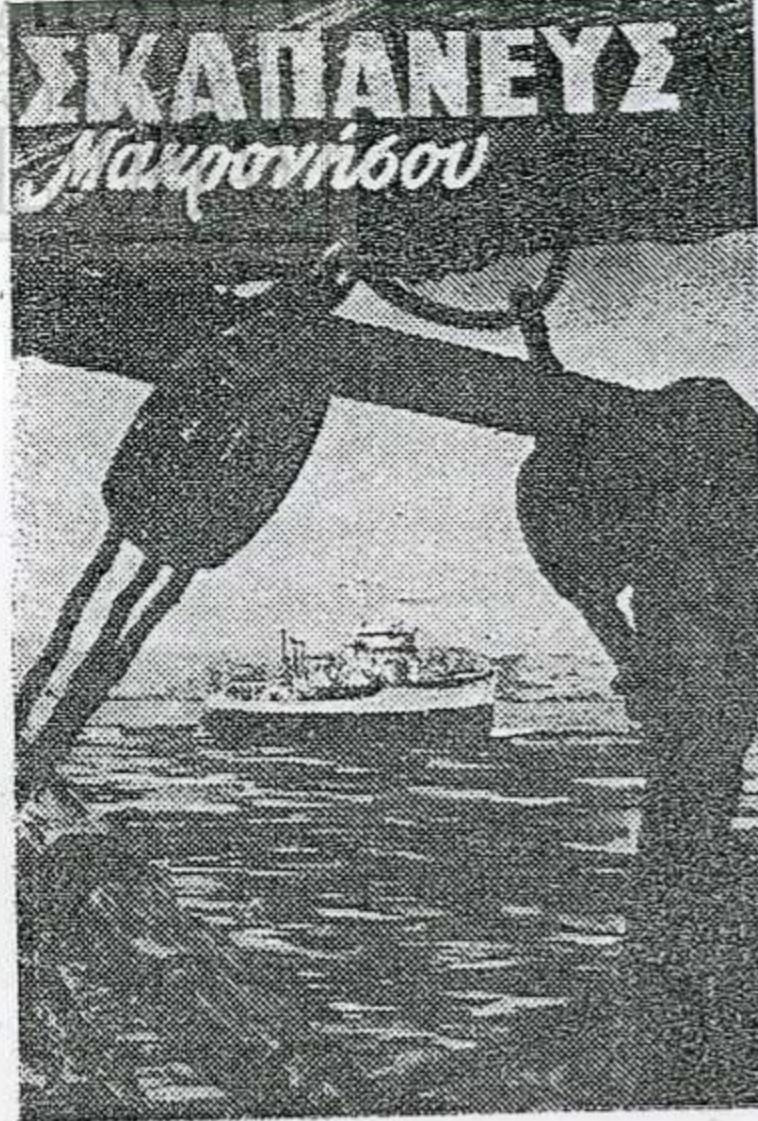

ΣΚΑΦΑΝΕΥΣ

μακρούπιου

ΑΡΧΕΙΑ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1950
ΑΡ. ΤΕΥΧΟΥΣ 10

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Ε. ΠΑΠΑΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ : Νύχτας Στιγμές (χρόνογράφημα).
- Κ. ΛΑΜΠΡΟΥ : Στὸ δούμο τῆς Εἰονής (ἐπιφυλλίδα).
- Γ. ΚΟΝΤΟΥΛΗ : Πλοῦς πρὸς τὸ καθῆκον (ναυτ. σελίδα).
- ΣΠ. ΔΕΜΕΝΑΓΑ : 'Ο Παροιμίας (εύθυμογράφημα).
- Μ. ΠΡΟΒΒΑΤΑ : Τὸ ξύπνημα (διήγημα).
- Λ. ΝΕΓΡΕΠΟΝΤΗ : 'Ο Καλλιτέχνης καὶ ἡ ἐποχὴ του (μελέτη).
- Ν. ΣΚΟΥΤΕΡΗ : Θεσσαλονίκη (ταξιδ. ἐντυπώσεις).
- Π. ΜΕΛΤΕΜΗ : Ξεκίνημα (ποίημα).
- Ν. ΣΑΡΑΦΟΓΛΟΥ : 'Ο Βίκτωρ Ούγκω καὶ ἡ προσφορά του στὴν 'Ελλάδα (λόγοτεχν. ἐπιφυλλίδα).
- Α. ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΥ : Τὸ παραμύθι.
- Δ. ΔΟΥΚΑΡΗ : Τὸ ζήτημα τῶν 'Εθνοτήτων
- Κ. ΒΛΑΧΑΚΗ : 'Ο Μακρονησιώτης (διήγημα).
- † Αρχ. Κ. ΑΓΡΙΑΝΙΤΗ : Περὶ τῆς Δευτέρας τοῦ Κυρίου Παρουσίας

—'Επίσης ποικίλη ὥλη, λαογραφικά, στρατιωτικὰ καὶ ἔγκυκλοπαιδικὰ θέματα, ἀθλητισμός, παιχνίδια, ἐκλαϊκευμένη ἐπιστήμη, τέχνη κλπ., ὡς καὶ ρεπορτάζ ἀπὸ τὴν ζωὴν τῆς Μακρονήσου.

—'Η φωτογραφία τοῦ ἔξωφύλλου ἀνήκει στὸ φωτορεπόρτερ Γιάννη Κυριακίδη.

—Τὸ φωτορεπορτάζ Μακρονήσου ὀφείλεται στοὺς φωτορεπόρτερ τῶν Μονάδων Μακρονήσου.

—Τὰ σκίτσα στὸ σκιτσογράφο στρ. Αρ. Ἀλασγιάνη.

—Οἱ εἰκόνες τῆς τελευταίας σελίδος ἀναφέρονται στὴν ἔκθεσιν τοῦ Χριστιανικοῦ Βιβλίου.

ΑΠΟ ΤΟΥΣ "ΒΩΜΟΥΣ,"

ΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ

Παιδί, τὸ περιβόλι μου ποὺ θὰ κάηρονομήσεις,
ὅπως τό βρεῖς κι ὅπως τὸ δεῖς νὰ μὴν τὸ παρατήσεις.
Σκάψε τὸ ἀνόμα πιὸ βαθιὰ καὶ φράξε τὸ πιὸ στέρια,
καὶ πλούτισε τὴ χλώρη του καὶ πλάτηνε τὴ γῆ του,
κι ἀκλάδευτο ὅπου μπλένεται νὰν τὸ βεργολογήσεις,
καὶ νὰ τοῦ φέρνεις τὸ νερὸ τὸ ἀγνὸ τῆς βρυσομάνας
κι ἀν ἀγαπᾶ; τ' ἀγυρωπινὰ κι ὅσα ἀρρωστα δὲν εἶναι,
ρέξε ἀγιασμὸ καὶ ξόρκισε τὰ ξωτικὰ, νὰ φύγουν,
καὶ τὴ ζωντάνια σπεῖρε του μὲν δσα γερὰ, δροσᾶτα.
Γίνε ὁργοτόμος, φυτευτής. διαφευτευτής. Κι ἀν εἶναι
κι ἔρθουνε χρόνια δίσεκτα, πέσουν καιρὸι ὁργισμένοι,
κι ὅσα πουλιὰ μισέψυνε σκιασμένα, κι' ὅσα δέντρα
γιὰ τίποτ' ἄλλο δὲ φελᾶν παρὰ γιὰ μετερίζεια,
μὴ φοβηθεῖς τὸ χολασμὸ. Φωτιὰ! Τσεκούρι! Τράβα,
ξεσπέρμεψὲ το, χέρσωσε τὸ περιβόλι, κόφ' το,
καὶ χτίσε κάστρο ἀπάνου του καὶ ταμπουρώσου μέσα,
γιὰ πάλεμα, γιὰ μάτωμα, γιὰ τὴν καινούργια γέννα,
π' ὅλο τὴν περιμένουμε κι ὅλο κινάει γιὰ ηδονή,
κι ὅλο συντρίμμι χάνεται στὸ γύρισμα τῶν κύκλων.
Φτάνει μιὰ ἰδέα νὰ στὸ πεῖ, μιὰ ἰδέα νὰ στὸ προστάξει,
κορώνα ἰδέα, ἰδέα σπαθὶ, ποὺ θὰ εἶν' ἀπάνου ἀπ' δλα.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΣΚΑΠΑΝΕΥΣ ΜΑΚΡΟΝΗΣΟΥ,

Μηνιαίο Περιοδικό
τὸν

Μονάδων Μακρονήσου

ΕΚΑΙΔΕΤΑΙ:
ΥΠΟ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΥΠΟΥ
καὶ
ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑΣ ΜΑΚΡΟΝΗΣΟΥ
Σ.Τ.Γ. 9026

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ
ΔΡΑΧΜΑΙ 2.000

ΣΥΝΑΡΟΜΑΙ:
Ἐτησία 24.000
Ἐξάμηνος 12.000
Τρίμηνος 6.000

Τιμὴ δὲ Σκαπανεύεις
Δραχμὴ 1.000

ΣΚΑΠΑΝΟΣ

ΜΑΚΡΟΝΗΣΟΥ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΟΙ “ΠΑΡΕΚΚΛΙΣΕΙΣ,,

“Οσο περνά δ καιρός τόσον περισσότερον διαπιστούται ότι τὰ πόδια τοῦ σιδηροῦ παραπετάσματος είναι σαθρά. Συνεχώς ἀκούγονται δίκες ἡγετῶν ἐπὶ «τιτοῖσμὸ» καὶ ἐπὶ «προδοσίᾳ», μαθαίνονται «έκπαραθυρώσεις», «τηλεγραφοῦνται ὑποπται «αύτοκτονίαι» καὶ «ἀπότομοι» θάνατοι. Πρὶν λίγες ήμέρες, δεύτερος πρωθυπουργὸς τῆς Βουλγαρίας, δι μετὰ τὸν περιβόητον πρωταγωνιστὴν τῆς δίκης τοῦ Ράιχσταγ Δημητρὼφ ἡγέτης τῆς Βουλγαρικῆς «λαϊκῆς» ἔξουσίας, δι Κολλάρωφ ἀποθνήσκει ἀπὸ «συγκοπὴν» τῆς καρδίας. Ήρισμένως τὰ μεγάλα ἀξιώματα εἰς τὰς χώρας τοῦ Σιδηροῦ Παραπετάσματος είναι πολὺ ἐπισφαλῆ. Η «έμπιστοςύνη» τοῦ Κρεμλίνου ὀδοεὸν καὶ ἀλλάζει κατευθύνσεις καὶ πρόσωπα, καὶ ἡ πορεία τῆς ἔξωτερικῆς πολιτικῆς τῶν Σοβιέτ καταλήγει νὰ γίνεται θανατηφόρος. Οἱ ἀλάθητοι πάπαι τοῦ μαρξισμοῦ καθημερινῶς διαπιστώνουν παρεκκλίσεις ἀπὸ τὴν «εὐθεῖαν» ὁδὸν τοῦ καθήκοντος, τῶν διαφόρων ἡγετῶν ποὺ ἔως ἔχθες ὑπηρέτησαν μὲ σθένος καὶ αὐταπάρνησιν τὰς ἴδεας των. Η ρωγμὴ τοῦ Σιδηροῦ Παραπετάσματος ποὺ μέχρι τινὸς ἐνεφανίζετο μόνο εἰς τὴν βάσιν μὲ τὰς δραπετεύσεις ἀπλῶν ἀνθρώπων ποὺ ἔζητον, φεύγοντας ἀπὸ τὸν σοβιετικὸν παράδεισον, τὴν ἐλευθερίαν των, φθάνει ἐπικινδύνως μέχρι τῆς κορυφῆς. Προχθὲς, πρώτος δι Τίτο, αὐτὸς δι πρώην ἀπολύτως «όρθοδοξος» μαρξιστής, ποὺ πολέμησε εἰς τὸν ἐμφύλιον πόλεμον τῆς Ισπανίας ὡς ἔνας ἐκ τῶν σρατιωτικῶν ἡγετῶν, δι θρύλος τῆς «λαϊκῆς» ἀντιστάσεως τῶν βαλκανίων, ὑψωσε τὸ ἀνάστημά του καὶ ἥρονθη «ὑπηρεσίαν» πρὸς τὴν ἀνωτάτην ἀρχήν. Εκτοτε αἱ ἀποσχίσεις ἀκούγονται ἀπὸ διαφόρους κατευθύνσεις. Οἱ «παρεκκλίνοντες» αὐτοὶ ἡγέται ἢ ἀποπέμπονται εἰς τὴν ἐλαφροτέραν περίπτωσιν ἢ ἀποθνήσκουν «ἀποτόμως». Οσα καὶ ἀν τὰ νεώτερα τοῦ Τίτο αὐτὰ παρασείγματα, φανερώνουν ὅτι τὸ Κρεμλίνον κατώρθωσε μέχρι σήμερον πλὴν τοῦ Γιουγκοσλαβικοῦ Κ.Κ., νὰ ἐλέγχῃ δλα τὰ ἄλλα Κ.Κ., ἢ οὐσία είναι ὅτι ἡ κατάστασις παραμένει ἀπελπιστική. Αν ἡ πόλιτικὴ τοῦ Στάλιν κατωρθώνει νὰ κρατηθῇ στὴν «ένότητα» ποὺ παρουσιάζεται, καὶ τοῦτο μόνον μὲ θανατηφόρα πλήγματα κατὰ τῶν ἀντιπάλων της, τί ἄλλο σημαίνει παρὰ τὸ ὅτι ὀλόκληρο τὸ οἰκοδόμημα κρημνίζεται. Άλλὰ καὶ ἀκόμα ἡ ίδια ἡ παραμονὴ τοῦ Τίτο εἰς τὴν ἔξουσίαν, παρὰ τὴν λυσσαλέαν πολεμικὴν ποὺ ὑπέστη, τὶ ἄλλο σημαίνει παρὰ ἀδυναμίαν; Ο, τι ἡδύνατο νὰ γίνῃ ἔναντίον του ὥρισμένως δὲν ἔγινε. Ποῦ είναι ὁ ἔνοπλος ἀγῶνας ἐντὸς τῆς Γιουγκοσλαβίας πρὸς ἀνατροπὴν τοῦ Τίτο; Καὶ δὲν ἔγινε, δχι διότι ἡ

Κόμινφορμ ἡρέσκετο εἰς τοὺς δημοκρατικοὺς τρόπους, ἀλλὰ διότι δὲν εύρεθησαν πρόθυμοι Γιουγκοσλάβοι ἀλλ’ ἀκόμη καὶ «Ελληνες, ἀποπεμφθέντες ἀπὸ τὴν Ἐλάδα υστερα ἀπὸ τὰς

νίκας τοῦ «Ελλ. Στρατοῦ, νὰ διεξάγουν τὸν ἀγῶνα. Δηλαδὴ ἀπλούστατα ἡ σῆψις τῆς κορυφῆς ἔξικνεῖται καὶ μέχρι τῆς βάσεως τῆς περαμίδος. Ο λαὸς ποὺ ἐν δύναμι του ὀσκούσε τὴν ἔξουσίαν δι «λαϊκὸς» ἀργηγὸς, ἔξεδικεῖτο ὅλους συλλήβδην τοὺς ἀρχηγοὺς καὶ τὰς ἀρχάς των καὶ μὲ τὴν παγεράν του ἀδιαφορίαν ὑπερδήλωνεν τὴν ἀληθινήν του στάσιν ἀπέναντι στῶν αὐτῶν τῶν ἀστειοτήτων. Τώρα ἀποθνήσκει μυστηριωδῶς δι Κολλάρωφ. Θὰ τὸν διαδεχθῇ μᾶς πληροφοροῦν οἱ ἐφημερίδες δι Βούλκο Βόλωφ Γερβένκωφ, Οἱ τίτλοι τοῦ γένου «κυρίου» αὐτοῦ είναι ἔξαιρετικῶς ἀπλοί. Πιστὸς καὶ φανατικὸς ρωσσόφιλος, ὑπῆρξε ἐκ τῶν δρυτῶν τῆς Κομινφόρμ. Θὰ ὑπηρετήσῃ μὲ πρίστιν καὶ ἀφοσίωσιν τοὺς ἀφέντες του, δσον καιρὸν τούλαχιστον θὰ ἔξακολουθῇ νὰ «ζῆ» καὶ ἔξακολουθοῦν κι’ αὐτοὶ νὰ ὑπάρχουν. Θὰ ύβριζη τὸν Τίτο καὶ θὰ είναι ἀμείλικτος ἔναντιον τῶν «ἀποστατῶν» ποὺ θὰ ἔμφανίζονται. Μὲ τὸ ἔνα του πόδι ἐπάνω εἰς τὸ πτῶμα τοῦ Δημητρώφ καὶ μὲ τὸ ἄλλο ἐπάνω εἰς τὸ πτῶμα τοῦ Κολλάρωφ θὰ ὑπηρετῇ μίαν ὑπόθεσιν ποὺ καθηθημερινῶς ἀποκαλύπτει τὸ ἀληθινὸν καὶ ἀποτρόπαιον πρόσωπόν της. Υπόθεσιν ἡ δποία στηρίζεται εἰς τὴν βίαν καὶ τὸ ἔγκλημα τῶν δίων της ἡγετῶν καὶ ποὺ γι’ αὐτὸ δὲν θὰ μπορῇ ποτὲ νὰ ἔχῃ καλὸν τέλος. Αντίθετα θὰ ἔχει τέλος κακόν, τέλος παραπλήσιο πρὸς ἔκεινο τῶν δίων τῶν ἀπολογητῶν, προφητῶν, ἡγετῶν καὶ ἀρχηγῶν της.

Διότι κανεὶς εἰς τὸ βάθος ἀπὸ ὅλους τοὺς κατοίκους τοῦ «παραδείσου» δὲν μένει εὐχαριστημένος ἀπὸ τὸ καθεστώς. Συνθῆκες διατροφῆς ἀπαίσιες, κοινωνικὴ κατάστασις ἀθλία, ἐλευθερία καὶ δικαιοσύνη ἔννοιαι χωρὶς περιεχόμενον. Καὶ ὑπεράνω αὐτῶν δι κίνδυνος ποὺ ἔπικρέμαται ἔναντίον παντὸς διὰ τὴν «νομιμοφροσύνην» καὶ τὴν «όρθοδοξίαν» του.

Αἱ παρανοήσεις διὰ τὸ «λαϊκοδημοκρατίκον» πείραμα, ἔχουν λήξει. Ούδεὶς πλέον ἀγνοεῖ τὶ πραγματοποιεὶ καὶ τὸ τὶ δύναται νὰ πραγματοποιήσῃ. Η ἐλευθέρα ἀνθρωπότης ἀπεκόμισε δλα τὰ συμπεράσματα ἀπὸ τὴν σοβιετικὴν πειραματικήν. Οἱ μαρτυρικοὶ λαοὶ τῶν «λαϊκῶν» καθεστώτων ζοῦν τὴν τραγική τους πραγματικότητα καὶ ἀναμένουν τὴν ὥραν ποὺ θὰ ἡχήσῃ ἡ σάλπιγξ τῆς ἐλευθερίας. Ολα τὰ σημεῖα τῶν καιρῶν είναι καθαρά. Καὶ δλα φανερώνουν ὅτι τὸ Σιδηροῦ Παραπέτασμα περνά κρίσιν πρωτοφαγῇ προαγγέλουτας σοβαρὰς ἔξελίζεις.

Η μεγάλη νίκη της Φλώρινας—έγραφαν τὰ περυσινὰ φύλλα του Φεβρουαρίου—όποτελεί ἔνων λαμπρὸ θρίαμβο τοῦ Σρατοῦ μας κι' ἔνα δεινὸ πλῆγμα ἐνστίον τῶν προδοτῶν.

Καὶ ἀξίζει στ' ἀλήθεια ν' ἀναλογισθοῦμε πώς ἐδῶ κ' ἔνα χρόνο μετὰ τὴν ἡττα στὴν Φλώρινα, ἀρχισε ὁ κομμουνιστοσυμμοριακὸς συρφετὸς νὰ παίρη τὴν κάτω βόλτα, καὶ ἡ ἐπίδρασις τῆς Νίκης αὐτῆς στὶς μελλοντικὲς ἐπιχειρήσεις τῶν Ἐθνικῶν μας Δυνάμεων νὰ εἶναι ἀποφασιστική.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν Φλώρινα ἥταν καὶ ἡ νίκη τοῦ Καρπενησιοῦ, καὶ τῶν Σερρῶν, κι' ἀκολούθησαν ἀπὸ τότε κι' ἄλλες πολλές, κι' ἵσως πιὸ μεγάλες. Καὶ τώρα ἔνα χρόνο ἀργότερα, ἀπ' ἀκρο σ' ἄκρο σ' δῖ λόκληρη τὴν χώρα ἔπαψαν πιὰ νὰ κραταίζουν τὰ πολυθόλα, καὶ τὰ κανόνια νὰ βροντοῦν δὲν ἔχουμε νίκες σὰν τῆς Φλωρίνης νὰ γιορτάσουμε, κι' δ. Γράμμος καὶ τὸ Βίτσι ἔπαψαν πιὰ νὰ εἶναι Βωμοὶ τῆς Ἐλληνικῆς Λεβεντιάς, καὶ παραμένουν μόνον σύμβολα ἐνὸς ἡρωϊκοῦ παρελθόντος.

Ἄφησαμε πιὰ πίσω μας τὸ 1949, τὸ ἔτος τῆς νίκης τῶν ὅπλων. Ἡδη διατρέχουμε τὸν δεύτερο μῆνα τοῦ 1950, τοῦ ἔτους ποὺ θὰ γιορτάσουμε ὅχι μὲ πολεμικοὺς παιᾶνες καὶ μ' ἄρματα, ἀλλὰ μὲ τὰ σύμβολα τῆς δουλειᾶς, καὶ τὰ ἔργα τῆς εἰσόνης, τὴν ἀνοικοδόμησην ὅσων καταστράφηκαν κι' ἔγιναν θυσία στὸ Βωμὸ τῆς Πατρίδος. Ὁπως λοιπὸν τὸ 1949 τὸ δονομάσαμε καὶ τὸ κάναμε ἔτος τῆς Νίκης τῶν ὅπλων, ἔτσι καὶ τὸ 1950 τὸ δονομάζουμε—καὶ θὰ γίνη—ἔτος τῆς δουλειᾶς καὶ εὐημερίας τῆς Πατρίδος.

Αν ὁφήσουμε τὸ μυαλό μας νὰ γυρίσῃ πίσω στὰ περασμένα, γιὰ νὰ ξαναζήστε ἔστω καὶ μὲ τὴ σκέψη λίγες ἀπ' τὶς ἔνδοξες στιγμὲς ποὺ περάσαμε, τὸν περασμένο χρόνο, χωρὶς ἀμφιβολία θὰ σταθῇ γιὰ λίγο στὸν Φεβρουάριο ποὺ στάθηκε μήνας ἀποφασιστικῶν γεγονότων.

Τὸ Π.Γ. τοῦ ΚΚΕ εἶχε πάρει τὴν γνωστὴν σὲ ὅλους μας ἀπόφαση νὰ καθαιρέσῃ ἀπὸ... «ἀρχιστράτηγο» τοῦ «Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ» τὸν Μάρκο Βαφειάδη, καὶ νὰ τὸν ἀπαλλάξῃ «ἀπὸ κάθε εἴδους δουλειὰ». ὅπως χαρακτηριστικὰ ἔλεγε τὸ δελτίο τους τῆς 5-2-49. Τὸν ἀπόφαση σύντη τοὺς τὴν εἶχε ἐπιβάλλει ὁ Ἱδιος ὁ Ἐθνικός μας Στρατὸς μὲ τὶς ἀλεπάλληλες Νίκες του. «Ετσι νόμισαν πώς εἶχαν βρεῖ τὸν τρόπο γιὰ νὰ δικαιολογηθοῦν στὰ θύματά τους—τοὺς διποδούς των—, ἢ μᾶλλον στοὺς ἀφέντας των τοῦ Κρεμλίνου γιὰ τὴν σειρὰ τῶν ἀποτυχίων τους.

Αὐτὰ συνέβαιναν τὸν Φεβρουάριο τοῦ 1949. Σήμερα μετὰ ἔνα χρόνο ἀκριβῶς σκεπτόμεθα.

Ο Μάρκος Βαφειάδης, ἔξηφανίσθη διότι δὲν κατάφερνε νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὸν προδοτικὸ ἀγώνα ποὺ εἶχε ἀναλάβει, «Ἀραγε οἱ μετέπειτα ἀναλαβόντες τὴν θέσιν τοῦ Μάρκου τί θὰ πρέπει νὰ ἔγιναν ἀπὸ τὴν Κόμινφορμ, ὅταν ἔπαυσε καθ' ὅλοκληρὸν νὰ ὑπάρχῃ συμμορίτικον κίνημα στὴν Ἐλλάδα; Αὐτὰ βέβαια δὲν μᾶς ἀπασχολοῦν γιατὶ ὅσοι ἔχουν τὰ γένεια ἔχουν καὶ τὰ χτένια». Εμάς ἔνα μᾶς ἐνδιαφέρει. Τὸ πώς νὰ ἀξιοποιήσουμε τὴν Νίκη ποὺ μὲ τὸσες θυσίες ἀποκτήθηκε, γιὰ τὴν ἀνόρθωση τῶν ὅσων κακῶν ἐδημούρησαν οἱ Σλαύοι στὴν Γαλανὴ Πατρίδα μας.

Συμμοριακὸς ἀγώνας δὲν ὑπάρχει πιά. Η χώρα μας μπήκε σὲ μιὰ ὁμαλὴ εἰρηνικὴ περίοδο, ἀποφασισμένη ν' ἀνορθώ-

ση ὅσα κατέρρευσαν στὴ ἴδιαρκεια τοῦ ἀγώνος. Η Μακρόνησος ὅπως πάντα πρωτοπορούσσα σ' ὅλες τὶς Ἐθνικές ἐκδηλώσεις, συνεχίζει καὶ σήμερα τὸ ἔργον της. Παράλληλα μὲ τὴν Ἐθνικὴν ἀναστήλωσιν τοῦ φρονήματος τῶν παραπλανημένων παιδιῶν τῆς Ἐλλάδος χαλκεύει τὴν ψυχὴ καὶ τὸ κορμί τους. Παράδειγμα σ' αὐτὸ στέκει ὁ Ἀθλητισμός, καὶ ἰδιαίτερα τὸ ποδόσφαιρο ποὺ ἔχει κατακτήσει ἀρκετὸ ἐδαφος ἐδῶ στὴν Μακρόνησο. Δειλὰ στὴν ἀρχὴ μὲ μεγαλύτερο θάρρος ἀργότερα, παρουσίασε ποδοσφαιρικὰ συγκροτήματα ποὺ ἀπέσπασαν ίκανοποιητικὲς νίκες ἀπὸ ἀνεγνωσμένα σωματεῖα τῆς Ποωτευούσης καὶ τῶν προστίσιων.

Η πρώτη μεγάλη νίκη τῆς μικτῆς Α' καὶ Γ' Ταγμάτων Μακρονήσου πέρυσι τὸν Φεβρουάριο ἐπὶ τοῦ Όλυμπιακοῦ Πιειραιῶν μὲ τέρματα 2—1 ἔδωσε τὴν ὕθησι γιὰ νέους ἀγώνες καὶ νέες νίκες ἐξ Ἰσου στηματικές.

Οὕτω ἔχομεν τὴν νίκην τῆς μικτῆς Μακρονήσου ἐπὶ τῆς ὁμάδος τῆς Ἀστυνομίας μὲ τέρματα 4—1, τοῦ Α.ΕΤΟ ἐπὶ τοῦ Παναθηναϊκοῦ μὲ τέρματα 1—0 καὶ ἐπὶ τοῦ Πανελευσινιακοῦ μὲ τέρματα 2—1, τοῦ Β.ΕΤΟ ἐπὶ τοῦ Ἀπόλλωνος μὲ τέρματα 2—1 καὶ ἐπὶ τῆς Παναχαϊκῆς Πατρῶν μὲ τέρμ. 5—1, τοῦ Γ' ΕΤΟ ἐπὶ τοῦ Ἀρ'ωνος μὲ τέρμ. 4—1 καὶ ἐπὶ τῆς Δόξης μὲ τέρματα 4—1 καὶ σειρὰν ἀλλων νικῶν, πρᾶγμα ποὺ δείχνει ὅτι ἡ Μακρονήσος δὲν εἶναι μόνον ὁ Φάρος τῆς Ἐθνικῆς Ἰδέας, ἀλλὰ καὶ τόπος τῆς ἀναδημουργίας νέων ἀνθρώπων, ύγιων ψυχῆτε καὶ σώματι καὶ ίκανῶν διὰ τὴν στηνέχισιν τῶν "Ψηλῶν Ιδανικῶν τῆς Μεγάλης μας Πατρίδος.

ΜΑΚΡΟΝΗΣΙΩΤΗΣ

ΣΚΔΠΑΝΙΕΣ

ΝΥΧΤΑΣ ΣΤΙΓΜΕΣ

— Σσσσσσ.... "Εχει δέκα λεπτὰ ποὺ χρύπησε σιωπητήριο δὲν τὸ κόβετε νὰ ήσυχάσουμε;

"Ενα ψιθυριστὸ «ἄντε καλημόκτα Κι' ύστερα ἡ σιωπή!!!» "Εξω τὸ μελτέμι ἔχει ξεψυχίσει, μὰ τ' ἀφορισμένο κῦμα ἔξακολουθητικὰ κι ἐπίμονα παραδέρνει στὰ κοφτερὰ τῆς παραλίας βράχια, δίχως ἀναστασμό, δίχως ἀνάπταυλα καμιά...! Κι' ὁ ἄχος καὶ τ' ἀφροκόπημο σκίζουν καὶ μαστιγώνουν τὴν γαληνεμένη νύχτα μέχρι μακριὰ τὰ βουβαμένα ἀντίσκηνα.— Ψηλὰ πάν' ἀπ' τὰ χωματεός

χαμηλοδούνια τοῦ νησιοῦ, διστακτικὰ καὶ ἀβέβαια, τρεμοσβύνουν τὰ στολίδια τῆς Αύγουστιάτικης νύκτας, κι' ἔνας ἀμφίδολα διάφανος Γαλαξίας ξεμακράίνει, κι ὀγκαλιάζει τὴν μαυρογάλαζη ὁθόνη πάν' ἀπ' τὴν χαδιάρα 'Αττική....

Τὰ κουρασμένα μέλη τεντώνουνται κι ἀργοσταλεύοντας πασκίζουν νὰ βροῦν τὴν πιὸ ξεκούραστη θέσι, κατ' ἀπ' τ' ἀνεμόδαρτα καραβόπανα. Κι' ἡ σάρκα παραδίνεται χαλαρὴ κι ἀνήμπορη στὴν ὀγκαλιὰ ἐνὸς πρωτόγονου Μορφέα.....

Μέσα στὴν βλογημένη αὐτὴ ὥρα ποὺ ὁ μόχθος τῆς ταραγμένης ἡμέρας, γίνεται ναρκωτικὸ στὶς διψασμένες γι' ἀνάπταψη κλειδώσεις, ἡ ἀνθρώπινη σκέψη ἀποζητάει κι' αὐτὴ τὸν δικό της ἀναπταμὸ τὴν δικιά της λύτρωση!!!! Κι' εἶναι ὁ μόχθος ὁ δικός της ιδιότυπος, ὅπως τέτοια εἶναι κι' ἡ ἀνάπταυση π' ἀποζητάει. Τὰ σφαλισμένα βλέφαρα δὲν εἰν' φραγκός γι' αὐτὴν Λεύτερη κι' ἀχαλίνωτη μ' ἔνα γοργὸ πλατάγισμα τῶν δυνατῶν φτερῶν της, ὁζόρουβ' ἀρμενίζει, σκίζοντας τὰ ἐρέβη γιὰ τὸ τόσο δικό της λιμάνι!!!

Πάνω ἀπὸ θάλασσες ταραγμένες καὶ λιοψημένες στεργίες, πάνω ἀπὸ θερισμένους κάμπους, σκουρόχρωμους βράχους, χιονισμένες κορφές, γοργόφτερη ταξιδεύτρα φτάνει!!!!

Φτερουγίζει κι' ὀγκαλιάζει τὴν κοκκινόμαυρη σκεπή, τὴν βεράντα μὲ τ' ἀγιόκλημα, τὰ παράθυρα τὰ εύρυχωρα πούνε ἀκόμα φωτισμένα. Λαχταρισμένη φτεροκοπά καὶ τυλίγει ἔνα τόσο γνώριμο καὶ ζωντανὸ πάντοτε, στὴ μηνύμη ταπλώ.... «Η μάννα π' ἀεικίνητη ὅλο καὶ κάτι σὲ τάξιν νὰ βάλῃ βρίσκει, ἔχει τὴν σφραγίδα τοῦ πόνου στ' ὧχρό της μέτωπο καὶ τὰ γλυκά της μάτια, ἡ μελαγχολία τῆς ἀναμονῆς τὰ πλαισιώνει!!!!... Παράμερα τρία κορίτσια — ἀδελφάδες, ἀποτελείωνυν, κι' μία τὸ λεπτό της κέντημα, κι' ἀλλη τὸ σκολικό της βιβλίο κι' ἡ τρίτη ἔνα γράμμα στὸν ἀδελφὸ πούναι φαντάρος.

— Σκέφτεται : — "Ισως νὰ κοιμᾶται αὐτὴν τὴν ὥρα.... — "Ισως ὅχι.... "Αν ὅχι ἵσως ἐμάς νὰ σκέφτεται τούτη τὴν στιγμή!!!!.. Νὰ αὐτὴ τὴν στιγμὴ ποὺ τὸ σκέφτουνται ὅλοι τους, ποὺ νιώθουν τόσο κοντὰ τὴν παρουσία του...

Μαντεύουν πώς σκέφτονται κι' οἱ τέσσερες τὸν ἕδιο καὶ δὲν μιλῶν γι' αὐτό!!! Κοιτάν τὴν πέννα τῆς μιᾶς —κείνης ποὺ γράφει—π' ὅλο τρίζει στὸ χαρτί... Τὴν ἕδια φράση θέλουν ὅλες τους νὰ ὑπαγορέψουν, μὰ κείνη ἀνύποπτη ὅλο καὶ γράφει «...καὶ νὰ μᾶς σκέφτεσαι, μὴν μᾶς ξεχνᾶς,,,,».

Κοντὰ μεσάνυχτα στὸ ἀποσταμένο νησί...! Τὸ νιώθεις στὴν ὑγρασία τῆς νυχτιάς, στὴν ἀνάσα τὴν βαρειά τῆς Φύσης ποὺ κουρνιάζει!!! "Ενα ζευγάρι νυχτερίδες — μαύροι κουρσάροι ἀχόρταγοι— τοὺς κύκλους τους στενεύουν γύρω ἀπ τὴν σιλουέτα μιᾶς Δωρικιάς ἀψίδας... "Αθελα στὴ θύμηση σοῦ φέρνουν, τὶς ματωμένες νυχτερίδες ποὺ κάποια Χειμῶνα νύχτα, νὰ ἴεροσυλήσουν θέλησαν πάνω στὴν πάλευκη πανώρια ἀψίδα τῆς Ἰδέας. Μ' ἀπ' τὶς γλυφές καὶ τὰ κιονόκρανα ἔφεξε—λέγει— φῶς μαγικό, παραμυθένιο καὶ σκόρπισε κι' ἀλάργιεψε μ' ἀλαλαγμούς δύδυνης τοὺς πειρατὲς τοῦ σκοταδιοῦ!!!

Τὰ βλέφαρα τρεμούλιαζαν κι'